

יום	יום לחדש	ליקוטי מוה"א	ליקוטי הלכות ה"ב	משנה ברורה ה"ה	השתפכות הנפש	שולחן ערוך א"ח הקור
שבת	כ"ב	קא:	מב	חורה	קא-קב	ג, ד, ה
א	כ"ג	קב.	מג	קח.	קג-קד	ה, ו, ז
ב	כ"ד	קב:	מד	קח:	קה-קו	ז, א, ב
ג	כ"ה	קג.	מה	קט.	קז-קח	ב, ג, ד, ה
ד	כ"ו	קג:	מו	קט:	קט-קא	ה, ו, ז, ח
ה	כ"ז	קד.	מז	קי.	קסא-קסב	ז, ח, ט, י
ו	כ"ח	קד:	מח	חורה	קסג-קסד	ח, ט, י, יא

בקרני אור

יו"ל ע"י קהילת חסידי ברסלב
בנשיאות הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

227 | פרשת עקב | כ"ב אב תשפ"א

דבר המערכת

מה נפלאה היתה ההכנה וההתעוררות לה זכו חברי החבורות בשבוע העבר, עת באו לקבל את המתן שכרה בצידה' שניתנה להם כאות הוקרה על השתפכותם בסדרי הלימוד בכל היומי דפגרי', כאשר מלבד עצם הזכייה המופלאה להתנזר מכל טומאות הרחוב ולזכות במאות שעות לימוד בצוותא והתעלות בדרכי העבודה התמימה, גם מקבלים סיוע נכבד מאד בהוצאות הנסיעה לציון רבינו הק' על ראש השנה שלו'.

במעמד הנכבד עוררו משפיעי החבורות על כך שיעיקר ההכנה לראש השנה הוא ההתעוררות לזכור בעולם הבא, שהוא שורש התשובה, כי ראש השנה הוא יום הזכרון וזה עיקר ענינו של הצדיק לעורר הלבבות ולתת עצות לזכרון זה (ראה ליקוטי הלכות ברכות הראיה ה, יז).

מעמד זה שבא לבטא יקרת הזמן ונצחיותו היא ההכנה הנכונה להעמקת הזכרון הזה.

בשירה וזמרה נכספו הלבבות לקדושת ראש השנה, ובהמחאת כף וריקודים המתיקו הדינים שזוכה לעוף כיונים בשערי הציון הקדוש ללא כל מונע.

כמו כן זכו בשבוע העבר בחורי שיעור ג' דישיבתנו הקדושה להיבחן על כל מסכת סוכה ומכות אצל רבנים גאונים מורי הוראה שליט"א, שהפליאו את שליטתם המלאה במסכתות אלו בעמקות ובקיאות עצומה. לאחר מכן נערך מעמד הוקרה בבית הגר"מ שכטער שליט"א שברך את התלמידים המצטיינים, והעניק להם את הספר החשוב 'אוסף מכרבים', בהוסיפו דברי חיזוק נפלאים על יקר מתיקות התורה, ועל כך שהיו צדיקים שפעלו בנפשם כאילו הם חשים המתיקות עד שזכו לה, כי אין קץ למתיקות התורה, וכפי שרבינו הקדוש אומר: "מי שזוכה לאהבת התורה, ומתמיד מאד בתורה, ודבוק בה מאד, מכל שכן מי שזוכה להרגיש איזה מתיקות בתורה, לחדש איזה חידוש, אפילו איזה פשט בגמפ"ת, איך יתרצה לפרוש מן התורה אפילו שעה קלה" (ליקוטי מוהר"ן ח"ב, עח).

תקוותנו כי יוסיפו לעשות חיל בתורה ובעבודת ה' התמימה לשם ולתפארת.

העורכים

צידה לדרך

פורעניות המתרגשות ובאות לעולם, וכפי שרבי נתן מרחיב על "גודל האזהרה יתירה שהזהיר רבינו זכרונו לברכה בכמה לשונות שיקריח האדם את עצמו בכל הכוחות להיות אך שמח תמיד, כי עיקר קדושת הברית זוכים על ידי שמחה, ולעומת זאת עיקר התגברות פגמי הקדושה ר"ל הוא על ידי עצבות ומרה שחורה, על כן צריכים להתגבר עצמו ביותר להיות בשמחה תמיד" (ליקוטי הלכות, פ"ד ג, ב).

עומדים אנו בימי הנחמה, המשמשים כהנה לימי ראש השנה הבאים עלינו לטובה. בימים אלו יש ליהזר ביותר לקום בחצות הלילה ולהתבודד ולשפוך שיח לפני יוצר כל, ולהתחיל בדרכי התשובה ששורשם הוא: לזכור בעולם הבא, ולשום על לב שנצטרך לתת דין וחשבון על כל פעולינו, ולהתעורר על ידי זה לשוב בתשובה.

וכפי שרבי נתן מלמד: "אחר תשעה באב צריכים להתחיל לקום קודם אור הבוקר לסדר 'תיקון חצות' ולעסוק בתורה ולקיים 'קומי רוני בלילה לראש אשמורות שפכי כמים לבך נוכח פני השם'. כי עיקר שמירת הזכרון לזכור בתכליתו הנצחי לעולם הבא הוא על ידי זה, וכל זה הוא הכנה לראש השנה. כי כל ימות השנה צריכין להכין את עצמו על ראש השנה שהוא יום הדין נורא ואיום, וביותר צריכין להתחיל להכין את עצמו כשרואין הימים ממשמשים ובאין, שהם מחמשה עשר באב ואילך" (ליקוטי הלכות ברכות הראיה ה, יז).

ורבינו הקדוש גילה לנו בפירוש, שהעבודה בעת קימת חצות והתבודדות - שנועדו להמשיך זכרון זה - היא להמשיך את ההתעוררות מתוך שמחה, וכדבריו שם: "בלילה, אז עיקר הזמן להתבודד בינו לבין קונו ולפרש שיחולו לפני השם יתברך, ולחפש הנקודות טובות שיש בו עדיין, שעל ידי זה זוכה לזכור תכליתו האחרון לעולם הבא, ולחשוב תמיד על סופו. כי על ידי בחינת ניגון ושמחה, יכולין לזכור עצמו בעולם הבא ולשוח עם לבבו מתכליתו הנצחי, ואז יכול לשפוך לבו כמים לפני ה'" (ליקוטי מוהר"ן, נד).

כך, שמי שרוצה להתחיל להכין עצמו לקדושת ימי התשובה של ראש השנה, בהכרח שיתעורר לשמח עצמו היטב, כדי שיוכל לזכור בתכליתו הנצחי ולהתעורר לחשבון נפשו כראוי.

זוהי גם ההכנה הנכונה והראויה לקראת הנסיעה לצדיק על ראש השנה שלו, כיון שעיקר הנסיעה היא לזכות לזכרון הזה, וכדברי רבי נתן: "עיקר מה שנוסעים לצדיקים הוא בשביל זכרון עולם הבא, כדי שיזכירו אותנו תכליתו הנצחי לעולם הבא וילמדו אותו עצות ודרכים ישרים לזכות לזה. על כן ביותר צריכים ליהזר לבוא על ראש השנה, כי אז הוא יום הזכרון, ואז עוסקים הצדיקים אמתיים ביותר להמשיך הזכרון" (שם, עי).

ואם הזכרון מותנה בשמחה, הרי שיסוד ההכנה לנסיעה קדושה זו, היא: למלא לבנו מעתה בשמחה אמיתית, שהיא שורש התשובה.

רוח של 'בין הזמנים' מרחף בחללו של עולם, ישנם בני אדם הספונים כל השנה בין ארבע אמות של תורה שמתחילים לשוטט ברחובות קריה, וגם אלו שבחסידי ה' עומדים על משמרתם וזוכים להמשיך בסדרי לימודם כסדר, חשים מעין רפיון. הן כך רעיו וחבריו, נוהג כמנהג אנשי מדינתו" (רמב"ם, דעות, א, א). ואין צורך להכביר במילין על עוצם התגברות היצר בימי הקיץ הלוהטים [תרתי משמע] ונסיונות הקדושה האורבים שם. מחובתנו אפוא להתעורר ולחפש עצות לחזק גברי הקדושה על כל ענפיה.

"יצרו של אדם מתחדש ומתגבר עליו בכל יום ומבקש המיתו, ואלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו אין יכול לו" (קדושין ל ע"ב). אי אפשר ללחום ביצר ולנצחו בלא סיוע מן השמים, ורבינו הקדוש מגלה לנו את הסוד, כיצד להמשיך את אותה סייעתא דשמיא נפלאה ועצומה, ההכרחית לשמירת הקדושה. כשהדברים מרומזים בנאמר בתחילת פרשתנו: "והיה עקב תשמעון וגו' ושמר ה' אלוהיך לך את הברית".

חכמינו ז"ל הרי דרשו שבכל מקום שנאמר 'והיה' הכוונה לשמחה. הכתוב רומז אם כן - מגלה רבינו בליקוטי מוהר"ן - ש"שבתזכה לשמחה אזי השם יתברך בעצמו ישמור לך את הברית, דהיינו שיהיה בעזרך לשמור את הברית קודש" (ליקוטי מוהר"ן, קסט). כל פגמי הקדושה נמשכים מן העצבות, ולעומת זאת, הכח האלוקי שמסייע להתגבר ולשמור על הקדושה תלוי בשמחה.

רבי אברהם ב"ר נחמן מפרש בכך את מה שרש"י מביא ממדרש חז"ל על פסוק זה: "והיה עקב תשמעון - אם המצות קלות שאדם דש בעקביו תשמעון" - שכוונתם לרמוז על מצות השמחה הנעשית בעקב, אך למעשה רבים הם המזלזלים ודשים בעקב את יקרת מעלת מצוה זו. "כי אין לך מצוה שאדם דש בעקב כמו מצות השמחה!" (כוכבי אור, ששון ושמחה, תפילה ג). שכן, "הבעל דבר מתלבש עצמו במצות היראה, ומכניס ומביא גם בלב הכשרים, שחלילה לבלות זמן על המחאת כף וריקודין ושמחה בה" (שם).

אך לאמתו של דבר, רק כך ניתן להתגבר על היצר ולקיים את התורה, כי "עצבות מזיק מאד ונותן כח להיצר הרע להתגבר, על כן צריך להתגבר מאד לשמח את נפשו בכל דרכי העצות, כי עיקר ההתחזקות הוא על ידי שמחה וחדוה" (קיצור ליקוטי מוהר"ן, עב).

עומד אדם לצאת לרחוב והוא מבקש לעבור שם בטרהרה ובקדושה ויכול להתגבר לעצום עיניו מרע ולקדש מחשבתו כראוי, הרי בהכרח שייקח לו צידה לדרך; הוא חייב למלא את לבו בשמחה, לרומם את רוחו במה שלא נעשה גוי ובמה שזכה לקדושת ישראל, לשמוח בנקודותיו הטובות ובחלקי האמונה שבו. רק אז הוא מובטח על כך שהקב"ה יעזרהו במלחמת הקודש. וכבר הזכרנו, שבלא סיוע זה אין יכול לו חלילה.

מי שיראת ה' נוגעת בלבבו, צריך לפחד יותר שלא לצאת לחוץ בעודו בעצבות ובמרה שחורה חלילה, יותר ממה שהוא אמור לפחד 'מאויב ואורב ולסטים וחיות רעות בדרך, ומכל מיני

פניני אור

אמרות מהורות מרביה"ק ותלמידיו

מוהר"נ"ת לא היה שם לבו לאלו האנשים שהיו מספרים לו חלומותיהם השונות, והיה אומר להם בדרך חצות: "ספר נא לי מהעובר עליך בהקיצו, ולא מהעובר ומתרגש עליך בחלום".

(שיח שרפי קודש)

לתגובות והערות
3323796@gmail.com
ניתן לקבל את הגיליון באימיל מידי שבוע

הדל"ג 7:02 - נין ההמה 5:50 - מוזיק"ש 8:28
צאת השבת 8:17 - צאה"ש לר"ת 8:54

למי נושא ה' את פניו?

ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך על הארץ הטובה אשר נתן לך

"דרש רב עזרא, זמנין אמר לה משמיה דרבי אמר זמנין אמר לה משמיה דרבי אסי: אמרו מלאכי השרת לפני הקדוש ברוך הוא: ריבוננו של עולם, כתוב בתורתך 'אשר לא ישא פנים ולא יקח שוחד', והלא אתה נושא פנים לישראל, דכתיב 'שא ה' פניו אליך?' אמר להם: וכי לא ישא פנים לישראל, שכתבת להם בתורה 'ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך', והם מדקדקים על עצמם עד כזית ועד כביצה" (ברכות כ"ע ב).

כשהאדם שובר תאוות האכילה - אומר רבינו - מאיר ונושא לו ה' פנים. וזה מרומז במאמר חז"ל זה. שכן, גם אם אין דרכו של הקב"ה לשאת פנים לאדם, ככתוב "אשר לא ישא פנים ולא יקח שוחד", הרי שכשהאדם מדקדק באכילתו מכזית ועד כביצה, לבלי לאכול יותר מצרכו, נושא לו ה' פנים, ככתוב "ישא ה' פניו אליך".

זוהי גם הסיבה, מדוע בכל עת צרה גוזרים תענית, כי מאחר שישראל נתונין בצרה, הם בחינות הסתרת פנים, בחינות דינים. ועל כן גוזרין תענית, לשבר תאוות אכילה, ואזי יהיה בחינות הארות ונשיאות פנים, שהוא בחינות המתקת וביטול הדינים" (ליקוטי מוהר"ן, ח"ג).

להתפלל בכח!

וְזָכַרְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ כִּי הוּא הַנּוֹתֵן לְךָ כֶּחַ לַעֲשׂוֹת חַיִּיל לְמַעַן הַקִּים אֶת בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם כִּי־הָיָה

בשעת התפילה, מוציאים את השכינה - מידת המלכות - מגלותה אשר גלתה לתוך מלכות הרשעה. "ובשביל זה על פי רוב כשאדם מתפלל נופלים לו מחשבות של גדלות. כי התפילה, היינו בחינת מלכות, היא בגלות בתוך מלכות הרשעה, וכשהיא רוצה לצאת, אזי מתאחזת בה מלכות הרשעה היינו גדלות, שגדלות היא ממלכות הרשעה, שרוצה להתגדל ולמלוך" (ליקוטי מוהר"ן תניינא, פד).

והדרך להתגבר על מלכות הרשעה, היא: להתפלל בכח! שכן, "בזה נותן כח בתפילה להתחזק כנגד מלכות הרשעה לצאת מגלותא" (שם).

דבר זה מרומז בפסוק: "וזכרת את ה' אלקיך כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל - פירוש, שעל ידי הכח נתקן את אשת חיל, בחינת מלכות" (שם).

ואז מתקיים סיום הפסוק: "למען הקים את בריתו אשר נשבע לאבותיך כיום הזה". שכן, כשהאדם מתפלל בכח ומוציא את השכינה מגלותה, וגורם יחוד קוב"ה ושכינתיה, "נתחדש השבועה לאבות ונעשה כאילו עכשיו נשבע לאבותינו!".

אל יבהלוך רעיוניך על זה!

סמוך לפסח לימדו איך שיתנהג (שיקרא אותו בעל הבית לבית על הסדר) בכל הסדר, עשויין קידוש, ורוחצים ידיים, רק שכח לאמור לו שאוכלים מרור...

וכיון שבא להסדר רעב מכל היום, ומצפה שיאכל הדברים טובים שאמר לו היהודי, אבל נותנים לו חתיכת כרפס במי מלח, ושאר הדברים הנוהגים בסדר, ואומרים ההגדה. וכבר הוא בעיניים צופיות להאכילה, והוא שמח כבר שאוכלים כבר המצה. פתאום נותנים לו מרור, ונעשה לו מר בפיו, והוא חשב שזהו הסעודה, שרק זה יאכלו. ברח תיכף במרידות ורעבון, וחשב אל עצמו: יהודים ארורים, אחר כל הצערמניא [הטקס והרעש] נותנים זה לאכול. ובא לבית המדרש וישן, ואחר כך בא היהודי בפנים שמחות, שבע מאכילה ושתייה, ושאלו איך היה לך הסדר, סיפר לו בכעס. אמר לו: הוי גרמני שוטה, אם היית מחכה עוד מעט, היית אוכל כל טוב כמוני!

כן הוא בענין רבינו ועבודת ה', שאחר כל היגיעות והטרחות עד שבאים ונתקרים לרבונו או לעבודת ה' לזכך הגוף, נותנים מעט מרור מרידות, כי זיכוך הגוף בא במרידות. אבל האיש חושב שתמיד יהיה רק המרידות, אך זהו הכל רק המרידות וכו' על כן בורח תיכף. אבל כיון שמחכה מעט וסובל זה המרידות מעט מזיכוך הגוף, אז מרגיש אחר כך כל מיני חיות ותענוג" (כוכבי אור, סיפורים נפלאים).

וביותר נוהג ענין זה בציון רבינו הקדוש, כמו שכתב רבי שמואל הורביץ ביומנו, אחר שמביא מעשה זה: "כן הוא בענין זה של עבודת ה' בציון רבינו הקדוש, שמקודם עובר המרידות של זיכוך הגוף, אבל אחר כך מרגישים החיות" (ימי שמואל, פרק רב"ו).

ולעומת מה שיכולים וצריכים לפעול בציון רבינו הקדוש - נחשבת כל הכבידות הזאת לקורי עכביש' ממש.

וכשיחתו הידועה של רבינו, שאמר לאחד שנכנס אליו והיה קשה לו מעט לדבר ולשפוך לבו לפניו:

"ענה רבינו ז"ל ואמר: גיבור אחד חגר מתניו לכבוש חומה חזקה, ואחר כך כשבא אל השער, היה ארוג על השער מטווה מקורי עכביש שסתם השער; וכי יש שטות מזה שיהיה חוזר ממלחמתו מחמת הסתימה של הקורי עכביש?! (והנמשל מובן). ואחר כך אמר לו: העיקר הוא הדיבור, שעל ידי הדיבור יכולין לכבוש הכל ולנצח כל המלחמות! ואמר: אף על פי שיכולין להתבודד במחשבה, אבל העיקר הוא הדיבור.

ומבואר הנמשל ממילא, לעניין מה שקשה על האדם לדבר לפני השם יתברך או לפני הצדיקים האמתיים מה שבלבו, וכל זה מחמת בושה וכבודת שלו שאין לו עזות דקדושה, בוודאי הוא שטות גדול. כי הלא הוא רוצה לכבוש בדיבורו מלחמה חזקה שהוא מלחמת היצר, ועכשיו כשהוא סמוך לדבר, ולכבוש ולשבר חומות ולפתוח שערים על ידי הדיבור, ובשביל מניעה קלה מחלישות דעתו וכיוצא. ימנע חס ושלוס מלדבר?! כי הלא המניעה הזאת נחשבת לסתימה של קורי עכביש, כנגד החומות שרוצה לשבר בדיבורו" (שיחות הר"ן, רלב).

שאלה:

רציתי לשאול על דבר תמוה שכבר קרה אצלי כמה פעמים בנסיעתי לציון רבינו הקדוש. שעל אף שלפני הנסיעה היו לי כיסופים וגעגועים גדולים, הרי שבבואי לשם נפל עלי טמטום הלב, וכמעט שלא היה לי שום הרגשה והתעוררות.

ומלבד מה שאני תמה מאד מה פשר הדבר, הרי שגם איני יודע איך להתנהג במצב כזה, כי זה כואב לי מאד ומבלבל אותי מלעסוק שם בתפילה ותחנונים כדבעי.

אשמח אם תשיבו לי תשובה שתניח את דעתי.

תשובה:

טייערער ברודער, "אל יקשה בעיניך זאת ואל יבהלוך רעיוניך על זה!".

- זהו לשון רבינו על דבר תמוה ונפלא זה...

וכן איתא בליקוטי מוהר"ן:

"לפעמים בא לאדם ההרהור תשובה, ונעשה באותו שעה איש כשר. ואחר כך רוצה לעשות עובדא, באשר שנתעורר לבו לתשובה, בכך רוצה לנסוע להצדיק. ואחר כך כשנסוע, מתגבר עליו היצר הרע, ונופל מתשוקתו שהיה לו תחילה. ואחר כך כשבא להצדיק, מתגבר עליו היצר הרע עוד יותר, ואובד כל חשקו.

אל יקשה בעיניך זאת, ואל יבהלוך רעיוניך על זה. כי דע, שזה נמשך מחמת כי בתחילה כשבא לו ההרהור תשובה, מחמת הטוב שהתעורר בתוכו, אזי על ידי מעשיו באותו שעה, המית יצרו ונתבטל יצרו הרע שהיה לו, כי המיתו בזה ההרהור תשובה והעובדא של אותו השעה. ואחר כך כשרוצה לנסוע, מתגבר עליו יצר הרע אחר. כי כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו, ויש לו עתה יצר הרע גדול ממה שהיה לו תחילה. על כן אם אינו מתחזק נגדו, אזי מתגבר עליו זה היצר הרע החדש, ונופל מתשוקתו שהיה לו תחילה. כי צריך התגברות חדש ביותר, נגד זה היצר הרע החדש שבא לו" (ליקוטי מוהר"ן, עב).

ומה שצריכים לעשות במצב כזה, הוא דבר אחד:

לא להיבהל, ולהמשיך לעשות הלאה מה שצריך, מתוך אמונה פשוטה!

ורק אלו שאינם נבהלים, וממשיכים לעמוד על עמדם מתוך אמונה פשוטה, אכן זוכים בהמשך לאור הגדול.

וכמעשה הידוע שסיפר רבינו על אותו גוי גרמני, שלא ידע את הסוד שלפני הסעודה הדשנה של 'ליל הסדר' אוכלים מרור, וכשטעם את המרור המר ברח בכעס, והפסיד את הסעודה הדשנה...

וכן היה מעשה:

"מעשה ממרור שסיפר רבינו ז"ל: שפעם אחת הלכו יהודי גרמני יחד נודד, ולימד היהודי את הגרמני שיעשה את עצמו כמו יהודי (כיון שהלשון הוא אחד), והיהודים רחמנים וירחמו עליו. וכיון שבא

פנינים מאורים וחידישים מזוהרים מלוקטים מספרי גדולי הצדיקים זי"ע מתוך רשימותיו של הגר"ם שכמעט שלום"א אשר ציין ורשם לפניו לזיכרון.

ספר דרך אמונה

מדברי ראשונים ואחרונים ובמיוחד מדברי הבעש"ט ותלמידיו זי"ע"א - נלקט ע"י אדמו"ר מתולדות אהרן וצוק"ל

האמונה השלימה, שחייב אדם לעסוק בה תמיד, הן כשמדבר עם חבריו והן בכל עסקיו, אפילו בינו לבין עצמו הוא מחויב לחשוב תמיד בלבו ולישא וליתן באמונת הבורא יתברך, היינו לחקור ולבקש תחבולות תמיד, באיזה צד ובאיזה דרך יבוא אל האמונה השלימה באמת ובלב שלום. (ספר דברי מנחם ליקוטים)

לאלקים ולהשיג אמיתות מציאותו יתברך. (ספר מאור ושמש פרק ו אות קיא ל-62)

חיוב העסק התמידי באמונה

מצינו שהשאלה ראשונה ששואלין לאדם אחר פטירתו היא, נשאת ונתת באמונה וכו' (עיין שבת לא, א), ונראה דזה קאי על

כל כוונת אמירתך בתורה ותפלה תהיה לקבוע בלבך אמונת ה'

את ה' האמרת היום להיות לך לאלקים (דברים כו, יז), האמרת הוא לשון אמירה ודיבור, פירוש שכל כוונת אמירתך בלימוד התורה והתפלה תהיה לקבוע בלבך אמונת ה' שיהיה לך

בין יום טוב לשבת בהלכות מוקצה

סוגי המוקצה

א כל מוקצה שנוהג בשבת נוהג ביום טוב, הן מוקצה מחמת חסרון כיס, הן מוקצה מחמת גופו, והן מוקצה מחמת איסור, או דבר מאכל שדחאו בידים ועתידי להיות אינו ראוי, וכן כלי שמלאכתו לאיסור מוקצה ביום טוב כמו בשבת.

לדוגמא: פנקס שיקים הוא מוקצה מחמת חסרון כיס, שמקפידים עליו שלא להשתמש בו שום תשמיש היתר / אבני רחוב, חמץ בפסח, הם מוקצים מחמת גופם שאינם ראויים לכלום / בהמה כשירה בשבת היא מוקצה מחמת איסור, שאסור לשוחטה וכל זמן שלא שחטה אינה ראויה לכלום / גרוגרות וצימוקים שהעלן לגג לייבש הם מוקצה שדחאו בידים / אבקת כביסה, מכשיר טלפון, אטבי כביסה, ספר טלפונים הם כלי שמלאכתם לאיסור.

אכן דברים שעומדים לשימוש המותר ביום טוב לצורך אוכל נפש אין דינם כמוקצים מחמת איסור או ככלי שמלאכתו לאיסור, ומותר לטלטלם.

לדוגמא: פמוט ונרות ביום טוב אינו כמוקצה מחמת איסור, שהרי מותר להדליק אש מאש ביום טוב / מותר לטלטל אוכל שאינו ראוי לאכילה רק על ידי בישול, שהרי הותר בישולם ביום טוב / סיר בישול ביום טוב הוא כלי שמלאכתו להיות.

ב חז"ל החמירו בדין מוקצה ביום טוב יותר משבת, שיש סוגי מוקצה שאסור לטלטלם ביום טוב, אף שמותר לטלטלם בשבת, דמאחר שהותר ביום טוב כמה מלאכות ממלאכת אוכל נפש חששו חז"ל שלא יבואו העם לזלזל בחומר יום טוב (סי' תצה ס"ד), כדלהלן:

מוקצה מחמת נולד אסור לטלטל ביום טוב, ומותר לטלטל בשבת.

לדוגמא: קליפות שנקלפו ממאכל ביום טוב, עצמות שהוסר הבשר מעליהם ביום טוב, גרעיני משמש שנפתח בעיצומו של יום, שבכניסת היום היו חלק ממאכל אדם ובאמצע היום נהפכו להיות מאכל בהמה. כלי שנשבר ביום טוב ואינו ראוי לאותו שימוש ששימש קודם שנשבר, הם מוקצים ביום טוב ולא בשבת (סי' שח שעה"צ סקצ"ג וסי' תקא שעה"צ סק"א). ובהמה שנמצאת טרפה ביום טוב לאחר השחיטה נחלקו הפוסקים אם דינו כנולד או לא (סי' תצה סק"א).

ודוקא דבר שהיה קיים בבין השמשות ונשתנה שימושו באמצע היום, אבל דבר חדש היא מוקצה גם בשבת (סי' שיש"ב וסי' תצה סקע"ו).

לדוגמא: חפץ שנשרף ונעשה אפר הרי היא מוקצה בשבת גם אם האפר ראוי לשימוש מסויים, שהאפר היא דבר חדש שאינה בעולם כלל בכניסת היום. וכן מים הנוטפים מן האילנות, ומים הנוטפים ממזגן, שהרי הם לא היו בעולם כלל. (ביצה שנולה ביו"ט ובשבת אסור לטלטלם, ואין זה מדין מוקצה של נולד, רק מדין איסור 'הכנה דרבה' ואכמ"ל (סי' תקי"ט ס"א)).

ב בשבת. כל מאכל שהוא ראוי לאכילה אינו מוקצה אף שאינו עומד בפועל לכך. ונחלקו הפוסקים אם גם ביום טוב הדין כן. דעת הבית יוסף (סי' תצה ט"ז) **שביום טוב לא די במה שהוא ראוי וצריך שיהא גם עומד לכך.** והרמ"א הביא מוקילים בזה ואינו מפורש בדבריו מה הכרעתו למעשה. החיי אדם (כלל קא דין ב) פסק שיש להחמיר, ובשולחן ערוך הרב (סי' ג') פסק שמעיקר הדין יש להקל והמחמיר תבוא עליו ברכה, ובמשנה ברורה (תצה סק"ח) כתב בפשיטות דמנהגינו להקל בזה.

לדוגמא: פירות ומאכלים שנתנוהו לאיחסון לצורך תקופה מסויימת הרי הוא מוקצה ביום טוב לדעת המחמירים. וכן אבוקדו או בננה קשה שידוע בודאות שבכניסת יום טוב היה מאוד קשה ולא היה ראוי לאכילה, הרי זה מוקצה ביום טוב לשיטת המחמירים גם אם נתרכך ביום טוב (אבל בדרך כלל אבוקדו או בננה שכבר ראוי לאכילה ביום טוב, הוא ראוי לאכילה כבר מערב יום טוב).

ד **מוקצה מחמת מיאוס**, והוא כלי שראוי להשתמש בו תשמיש היתר אך אין נהוג להשתמש בו תשמישי היתר מחמת מאיסותו, אינו מוקצה לא בשבת ולא ביום טוב. דעיקר הטעם שהחמירו במוקצה ביו"ט הוא משום שהתירו בה אוכל נפש ולא יבואו לזלזל יותר מידי, ועל כן לא החמירו גם כן רק במוקצה ששייך במאכלים, אבל מוקצה מחמת מיאוס שעיקרו בכלים לא החמירו בו (כ"כ א"א סי' תצה סק"ו ראשון לציון ביצה כח: ובהפלאה ביצה ב. החמירי בזה).

לדוגמא: פח אשפה ריקה אף שהיא מאוסה, אינה מוקצה, ודינה ככלי שמלאכתו לאיסור דמותר לטלטלה לצורך גופה ומקומה.

ה כתבו הפוסקים **דביום טוב שחל להיות בשבת** יש לו כל החומרות של יום טוב ושל שבת, ונהוג בו כל חומרי מוקצה של יום טוב אף שלא הותר מלאכת אוכל נפש, משום לא פלוג (ג"א סי' תקפח ס"ה, הפלאה שם, אור שמח פ"ב מהל' שבת ה"ט, האלף לך שלמה אור"ח סי' שלב).

הזמנה לדבר מוקצה

א **דבר שאינו כלי ואין הדרך להשתמש בו כמות שהוא**, כמו אבני רחוב וכדו', אין מועיל להזמינו מערב יום טוב לצורך יום טוב, ואם רוצה להשתמש בו בשבת ויום טוב צריך לייחדו יחוד עולם. **ודבר שהדרך להשתמש בו אבל אינו עומד לכך צריך** הזמנה מערב שבת ומערב יום טוב (סי' שח סכ"ב).

ב **מאכל שהיא מוקצה** ורוצה להשתמש בו בשבת ויום טוב, צריך להזמינו מערב שבת או מערב יום טוב, ואין צריך שתהיה ההזמנה בפה רק שיהא מוסכם בליבו שרוצה להשתמש בו (סי' תצה שעה"צ סק"ג ובסי' שח שעה"צ סקפ"ה). ויש בזה כמה חילוקי דינים:

מאכל שדחאו בידים ולא היה ראוי לאכילה כלל בכניסת היום, אין הזמנה מועילה לו (סי' שיש"ב סק"ג). מאכל שדחאו בידים ונעשה קצת ראוי לאכילה כבר בכניסת היום, מועיל לו הזמנה מערב שבת וערב יום טוב (ש"ע שם

א) היוצא לדרך ויודע שלא יהיה לו מים או כלי כשר לנטילת ידים יקח עמו מים וכלי כשר כדי שיוכל לקיים מצות נטילת ידים כראוי (ספר האורה עמו' 228).

ב הנמצא בדרך ואין לו מים או כלי כשר לנטילת ידים ועתידי להגיע במשך נסיעתו למקום שנמצא שם מים, צריך להמתין עד 72 דקות בשביל מצות נטילת ידים. ואם גם בעוד 72 דקות לא יהיה לו מים בהמשך הדרך, אזי אם נמצא מים במרחק מהלך של 18 דקות חייב לשנות כיוון וללכת ליטול ידים. ואם גם במרחק של 18 דקות ממנו אין מים והוא רעב מאוד רשאי לכרוך את שתי ידיו במפה או בניילון או ללבוש כפפות ולאכול לחם (סי' קסג ס"א).

ג יש אומרים שיכול אדם ליטול ידיו בבוקר לסעודה ולעשות תנאי שתעלה לו נטילה זו לכל הסעודות שיאכל במשך היום, ובאופן זה אם נקלע באמצע היום למצב שאין לו מים אינו מחוייב לחפש אחר מים. אבל כתבו הפוסקים (סי' קסד משנ"ב סק"ב ד) שאין לסמוך על זה, ורק בשעת הדחק גדול ואין עצה אחרת אפשר לעשות כן, אבל צריך להיזהר שלא יסיח דעתו משמירת הידים במשך היום, ועל כן ילבש כפפות במשך כל היום. ועם כל זה אם אחר כך יזדמן לו מים צריך לחזור וליטול הידים בלי ברכה.

ד יש מחמירים שאין ליטול ידים מכלים חד פעמיים, דכיון שעומדים להיזרק אין עליהם שם כלי (שו"ת מנח"י ח"י סי'

ה"ה), אבל צריך לברור ולסמן כדי שיכיר היטב איזה מהן נעשה ראוי לאכילה, ולא די בהכנה בעלמא (סי' תצה משנ"ב סק"ב). מאכל שנתנו לאיחסון למשך תקופה, צריך להזמינו מערב יום טוב, ודי בהכנה כל שהו שיאמר 'מכאן אני נוטל למחר' (שם). דגים חיים שמגדלם באקווריום קטן לנוי, גם אם אין בהם חשש צידה הרי אסורים משום מוקצה, וצריך להזמינם מערב יו"ט ודי בהכנה כל שהו (עי' שעה"צ סי' תצה סק"ט ו"ל דהפמ"ג לשיטתו).

ג **עצים זולים המוזקקים ברחוב** מותרים בטלטול לצורך הסקה ביום טוב, אבל לשאר תשמישים יש דעות פוסקים אם הם מוקצים וצריכים הכנה. ואפשר דבזמן הזה שאין רגילים להשתמש בסתם עצים להסקת התנור, אסור לטלטלם גם לצורך הסקה, ובשעת הדחק אפשר להקל (סי' תקב ס"ק כא וע"ע סי' תצט ס"ק טו).

ד **בעלי חיים שאינם ברשות האדם** צריכים להזמינם מערב יום טוב, ואם לא הזמינם הרי הם מוקצים (אופן ההזמנה משתנה לפי המצב: יוני שובך שמדדים צריכים הזמנה בפרוטרוט, דגים שבאמת המים צריכים הזמנה בכללית, חיה שקנהה בפרס מספיק במה שדעתו עליו). ודוקא באופן שאין בהם חשש איסור צידה, שאם יש בהם איסור צידה אין מועיל להם הזמנה (סי' תצה ס"ה ט).

נטילת ידים באמצע נסיעה

א. ובשעת הדחק אפשר לסמוך על רוב הפוסקים המקילים ליטול ידים בכלים חד פעמיים ואפשר לברך על הנטילה (עי' ספר טהרת הכלים פ"ה הע' לו ואג"מ ח"ג סי' לו). ודוקא כלי חד פעמי נקיה אבל כוס חד פעמי משומש שנזרק או קופסאות שימורים לאחר שנשתמשו בהם אין עליהם תורת כלי לכל הדעות ואין ליטול מהם, פרט אם מייחד אותם להשתמש בהם כמה פעמים במשך היום דאז חל עליהם תורת כלי.

ה) לכתחילה אין נוטלים לידים רק עם מים צלולים, ובשעת הדחק כשאין מים אפשר ליטול גם בשאר משקאות בלי ברכה (חוץ מין או מיץ ענבים, סי' קס"ט ס"ד). ומשקאות קלים שאין בהם שינוי מראה כמו משקה לימון ליים וכדו' דינם כמים ומותר ליטול בהם [אך לכתחילה כשיש מים אין לעשות כן משום בל שחית], אבל המשקאות שיש בהם שינוי מראה כמו קולה אורנג' וכדו' אינו כשר לנטילה רק בשעת הדחק בלא ברכה (עי' ערוה"ש סי"ז ובביאור הג"א שם).

ו) אפשר לטבול את הידים במי הים או בנהר ואין צריך לא כלי ולא ניגוב. ונחלקו הפוסקים איזה נוסח מברכים על הטבילה, ולפי הכרעת המשנה ברורה (סי' קנט ס"ק גז) הטובל במים מתוקים כמו מי כנרת מברך 'על נטילת ידים', והטובל במים עכורים מברך 'על טבילת ידים'. ונראה שהטובל במי ים מלוחים מברך 'על שטיפת ידים' (עי' שוה"ע"ש שם סכ"ד מנח"י ח"י סי' יד חור"א סי' כב סק"ג).

מוקצה לצורך שמחת יום טוב

א מותר להזיז ולסלק מוקצה בידים שמפריע לו להגיע למאכל שרוצה לאכול (סי' תצה שעה"צ סק"ג וסי' תקט ס"ז). ואפילו אם אינו מוכרח לאכול לשווע רק שמאכל זה טעים לו כעת לאכול, מותר. אכן אם יכול לקחת את המאכל בלי הזזת המוקצה רק שיתקלקל היופי והעיצוב של המאכל, אסור להזיז המוקצה (סי' תקז סק"ב). וכן אם מסתפק על מאכל אם הוא מוקצה, אסור לטלטלו בידים כדי לבחון אם הוא מוקצה או לא (סי' תצה ס"ו).

ב אסור לאכול ולהנות הנאה של כילוי ממוקצה גם לצורך אוכל נפש, ולכן אסור לאכול דבר מוקצה, ואסור להסיק תנור בעצי מוקצה, וכן אסור לטלטל עפר לכיסוי הדם (שם).

ג מותר להשתמש בכלי מוקצה לצורך שמחת יום טוב, ויש מחמירים במוקצה מחמת חסרון כיס שלא להשתמש בו גם לצורך אוכל נפש (סי' תצט ס"ה). והצ"ח (ביצה יד. ד"ה בכל דבר) כתב שאין להקל רק בדבר שאי אפשר לעשות מערב יום טוב, אבל באפשר מערב יום טוב אסור.

בית הכנסת בבתי מחסה

ר' מיכל, חתן רבינו ז"ל

רבי מיכל בן הרה"ק מוואלטישיסק, נשא לאשה בזיווג שני את בת רבינו ז"ל, הרבנית מרת מרים ע"ה.

"כי מלאכיו יצוה לך"

ועליו מסופר בחיי מוהר"ן, ז"ל:

"שנת תקס"ט בין המצרים, נסעה בתו מרים לארץ ישראל, והוה מה דהוה. וסיפר חלום שבא אחר, ושאל אותו על חדשות אם שמע. השיב לו **שמיכל נוסע לארץ ישראל**, אמר לו: מה זה חדשות? כי כבר נשמע זאת. והתחיל לברך את בתו שתעבור בשלום לארץ ישראל. ובירך אותה בברכות הרבה, ואמר לו שזה שהודיעו הוא גם כן מרמז על זה, כי **מיכל ראשי תיבות כ"י מלאכיו יצוה לך** לשמרך בכל דרכיך" (חיי מוהר"ן סי' תנ"ו).

"לך אמסור אותה"

וענין זה מסופר באריכות יותר בספר שיח שרפי קודש, ז"ל:

"רבי מיכל היה אחיו של רבי פנחס חתן רבינו בנו של הרה"ק מוואלטישיסק ז"ע שנשא את הרבנית מרת מרים. וכשעלה בן הרה"ק מוואלטישיסק ז"ע לארץ ישראל, לא הניח רבינו לבתו לעלות עמו לארץ ישראל, כי חשש לשלחה עמו מחמת הפחד שבדרכים וסכנת הדרך. ואח"כ בא אחיו הר"ר מיכל ואמר לרבינו שהוא לוקח את אחריות הדרך על עצמו, ואמר לו רבינו: לך אמסור אותה, דיר גיב איך איר איבער, כי היה איש חזק וגיבור חיל, ואז נסעה לארץ. וזה ש"כ בחיי מוהר"ן סי' תנ"ו: "מיכל ר"ת כי מלאכיו יצוה לך. ואחר כך נתקיים דיבור רבינו, שאחר כך יבם אותה בארץ ישראל" (שי"ש ח"ב אות רמ"ג).

ר' מיכל משרת

לרבינו ז"ל היה משרת בשם 'מיכל', וכנזכר בספר ימי מוהר"ת בזה הלשון:

"בבוקר שהוא יום שני אחר יום הכיפורים שהוא יום רביעי בשבוע, בעת שהייתי מעוטף בטלית ותפילין בין תפילת שמונה עשרה לאשרי ובא לציון, בא אלי פתאום **המשרת מיכל**, שהיה **משרת את רבינו ז"ל**, וקרא אותי בזריזות לרבינו ז"ל" (ימי מוהר"ת ח"א, אות כ"ו).

[אמנם, היו לו עוד משרתים, וביניהם ר' שלמה מאגרוצער נכד הרה"ק ר' שלמה לוצקער ז"ע תלמיד המגיד ממעזריטש ז"ע].

נערך ע"י הרה"ח רבי נחמן שווארץ שליט"א בעמ"ס 'איצרות עלים לתרופה'.

אח נוסף של רבי שלום ורבי יום טוב היה **הגאון רבי אליהו זלוטניק זצ"ל**, מחברי הבית דין צדק של העדה החרדית.

כאמור, בית הכנסת נקרא "פרושים", אך עם זאת התפללו בו גם כאלה שהשתייכו למקהלות החסידים. אחד מהם היה איש מורם מעם ונשוא פנים מחסידי חב"ד, ה"ה הגה"ח **רבי שמואל חיים קובלין זצ"ל**, שאף מסר בבית-כנסת זה מדי יום בין מנחה למערביב שיעור בספר התיניא, בהורמנותא דמרא דאתרא הגר"פ עפשטיין. אחר השיעור היה אומר רבי שמואל חיים "קדיש" בקול רם ובכוונה יתירה, שחוקק היטב בעצמותי עד עצם היום הזה.

כילד זכור לי ששוחחו לידו על אחד שלא פסיק פומיה מאכילה, נענה רבי שמואל חיים בדרך צחות: "קיי[ע]ן איז נישט הבל"?!

גומל חסדים טובים היה רבי שמואל חיים. כמנהג אותו הזמן היו מבשלים ואופים בחצר הבית, ורבי שמואל חיים העמיד בחצרו בכל ערב שבת דוד תה רותח לכל מאן דבעי.

בשנים ההם לא היה בית כנסת מסודר בבעלותם של אנ"ש. לעתים התפללו בבית כנסת אשר בחצר ורשה, ליד ביהכ"ס "תפארת ישראל" [המכונה על שם מייסודו **ר' ניסן בק**]. אולם מקום זה היה חשוף לעיני הערבים ונשקפה סכנה להתפלל בו, ולכן היה קשה להתאסף בו תמידין כסדרן.

רק פחות משנה לפני הגירוש, בשנת תש"ח, עלה ביד **הגה"צ רבי אברהם שטערנהארץ ז"ע** להשלים את הקמת בית המדרש כראוי וכיאות ע"ש הצדיק בבתי מחסה. אך בתקופות שלפניה, הוצרכו אנ"ש לגדוד ממקום למקום, וכך יצא שכמה מאנ"ש, תושבי "בתי מחסה", התפללו בינתיים בבית הכנסת "פרושים", שהיה בית הכנסת היחיד בשכונה.

מועד מיוחד שרבים מאנ"ש היו מתפללים בבית כנסת זה היה במוצאי שבת, היות וסעודו סעודה שלישית בביתו של הגה"צ רבי אברהם שטערנהארץ ז"ע, ולכן היו פונים עם תום הסעודה להתפלל בבית כנסת זה, שהיה צמוד לבית רבי אברהם.

כשהתפללו שם אנ"ש לא הנמיכו את קולם, והתפללו שם תפילה בכב בלהת קודש. במיוחד זכור הוא **הרה"צ רבי שמואל שפירא זצ"ל**, אף הוא מתושבי "בתי מחסה", שהרעיש שם בקול תפילתו הנלהב כאילו עומד הוא קעת בבית הכנסת של חסידי ברסלב. וזכרנו אף שהיה עומד ומתנענע מול ארון הקודש וסופר ספירת העומר בקול רעש גדול, שנתארכה למשך זמן רב, כמנהגם ובנוסחם המיוחד של אנ"ש.

יש לציין שרבי נחום שליזינגר, הנזכר לעיל, שהיה 'מבין' מיוחד בצדיקים גלויים ונסתרים, וזכה מהם לקירבה יתירה, ידע היטב את גדלותו ואת שיעור קומתו הגבוהה של רבי שמואל שפירא, ועקב אחריו בשבעה עיניים. וזכרנו שהיה מטפס על הגדר שליד ביתנו אשר ב'דייטשן פלאץ' כדי לחזות בתואר פניו הטהורות של שכנו רבי שמואל זצ"ל, בשעה שהעלה את אור נרות החנוכה, ולאחר מכן בשאגותיו במזמורים הנאמרים לאחר ההדלקה. רבי נחום לא מש מן המקום והתעכב בו ממושכות, בכדי לשאוב יראת שמים מרבי שמואל שעמד ליד המנורה זמן ארוך מאד ושגא מנהמת ליבו "תתיר צרורה!"

אחד מבתי הכנסיות הקדושים שפארו את העיר העתיקה, טרם הופגזו ונחרבו בידי הערבים לאחר הכיבוש בשנת תש"ח, היה בית הכנסת בשכונת "בתי מחסה". שמו המקורי היה "בית מאיר ואוהל יצחק", אך בפי הבריות נקרא "פרושים".

בשנים הקודמות עמד בית הכנסת בראשותו של **מארי דארעא קדישא, הגאונים רבי שמואל סאלאנט זצ"ל**, והגאון **רבי יוסף חיים זאנפפלד זצ"ל**, ובשנותיו האחרונות כיהן בו **הראב"ד הגאון רבי פנחס עפשטיין זצ"ל**, שאף ניהל אותו והתמסר לכל צרכיו הרוחניים והגשמיים.

במעלה מיוחדת נתברך בית כנסת זה, שחלונותיו השקיפו לעבר מקום המקדש, ודרך החלונות אף ראו בעליל את השעה המדויקת של הופעת גוף החמה בזריחתה, ואז הקפידו להתחיל את התפילה, כוונתין המקיימים בהידור את מאמר הכתוב "יראוך עם שמש".

בתעניות היה קִזְמֵן הגר"פ עפשטיין לבית מדרשו בעל קריאה מומחה שניגן בדקדוק רב, בהתרגשות ובקול מיוחד המעורר לתשובה, את קריאת התורה וההפטרה המיוחדת של התענית, ה"ה **רבי שלום דוב זלוטניק זצ"ל**, שהיה מכונה "**דער פעלדשער**" על שם שהיה חובש ומרפא לתחלואיהם של אנשי היישוב הישן, ושימש עבורם כעין רופא זוט. היו לו משחות אותם מרח לאלו שסבלו מכאבי צוואר, כמו כן היה מבצע פעולות הקזת דם והעמיד עלוקות וכוסות רוח ["באנקעס"], ועל דרך זו השתדל לעזור לנצרכים בכל לב.

קריאתו של רבי שלום, עשתה לה שם וכנפים בכל רחבי ירושלים. וזכרנו **שרבי נחום שליזינגר זצ"ל**, מפכחי ירושלים ונקיי דעתה, היה מגיע במיוחד לבית הכנסת על מנת לשמוע את קולו של רבי שלום פעלדשער, בנגנו את ההפטרה בנעימת קול תחנונים.

רבי שלום, היה אחיו של חסיד הנודע מאנ"ש **רבי יום טוב זלוטניק זצ"ל**, שדבק בתורת רבינו ז"ל והרבה פעלים להפצת דעתו, ומסר את נפשו להקים את בית מדרשו העתיק בשכונת "שערי חסד".

אחד ממקורביו של רבי יום טוב, ה"ה הרה"ח **ר' משה לע פרידמן זצ"ל**, סיפר לי שפעם אחת ישב רבי יום טוב זצ"ל ולמד את התורה הראשונה בליקוטי מוהר"ן, שם מבאר רבינו מהו "נון" - שהנון מורה על מלכות שמים, תמימות ופשיטות ואמונה, ועל ידי כן זוכים ל"חית" - שיאיר לאדם האלקות והרוחניות שבכל דבר, שהוא החיות של אותו הדבר. ועל ידי התמימות והחכמה דקדושה (שזוכים לו ע"י התמימות), בשכר זה יזכה האדם שכאשר הוא מדבר לפני ה' יזכה לחן, שיתקבלו תפילותיו ודיבוריו.

ומבאר רבינו, כיצד זוכים לבוא לידי התקשרות המלכות עם השכל, על ידי לימוד התורה. וזהו מה שנאמר "דברי חכמים בנחת נשמעים" - הדיבורים של חכמים העוסקים בתורה המדברים אל השי"ת, נשמעים ומתקבלים ע"י הבחינה של "נח"ת".

וביאר את הענין באריכות ונעימות איך כל ההשגות הנפלאות הללו מתפרשים בפסוק של "דברי חכמים בנח"ת נשמעים", ולאחר מכן סיים ר' יום טוב ואמר: **ובאופן כזה האירה לרבינו כל התורה כולה, כל פסוק מפסוקי התורה...**

<p>ברכת טויל טוב להרה"ח ר' נתן פישר שליט"א לעיל נישואי בני הר"ר חיים מאיר הי"ו עב"ל בשעתו יה"ד שיובו לבנות בית אמון בישראל בדרך רביה"ק זיע"א</p>	<p>ברכת טויל טוב להרה"ח ר' ישראל זאב פרידמן שליט"א לעיל ארוסי בני הבר"ח יהודה נ"ו עב"ל בת הרה"ח ר' בני ליפשיץ שליט"א יה"ד שיובו לבנות בית אמון בישראל בדרך רביה"ק זיע"א</p>
<p>ברכת טויל טוב להרה"ח ר' נתן פישר שליט"א לעיל נישואי בני הר"ר חיים מאיר הי"ו עב"ל בשעתו יה"ד שיובו לבנות בית אמון בישראל בדרך רביה"ק זיע"א</p>	<p>ברכת טויל טוב להרה"ח ר' אברהם יעקב ראטה שליט"א לעיל הויכח בני אח"א זאב נ"ו לשול תורה ומצוות יה"ד שיובה לבנות בית אמון בישראל בדרך רביה"ק זיע"א</p>
<p>ברכת טויל טוב להרה"ח ר' נתן פישר שליט"א לעיל נישואי בני הר"ר חיים מאיר הי"ו עב"ל בשעתו יה"ד שיובו לבנות בית אמון בישראל בדרך רביה"ק זיע"א</p>	<p>ברכת טויל טוב להרה"ח ר' שמואל סוליש שליט"א לעיל ארוסי בני הר"ר נתן פישר שליט"א עב"ל בת הרה"ח ר' דוד עב"ל שליט"א יה"ד שיובו לבנות בית אמון בישראל בדרך רביה"ק זיע"א</p>